

Вінницький національний аграрний університет

СЕРТИФІКАТ

УЧАСНИКА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Екологоорієнтовані технології вирощування сільськогосподарської продукції в умовах ґрунтозбереження та кліматичної нейтральності»
(держ. реєстр. УкрІНТЕІ № 267 від 19.04.2024 р.)

Михайла Поліщука

Григорій Калетнік
Президент університету

Віктор Мазур
Ректор університету

23-24 травня 2024 року

Міністерство освіти і науки України
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Вінницька обласна військова адміністрація та Рада
Державний біотехнологічний університет
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Миколаївський національний аграрний університет
Національний університет водного господарства та природокористування
Поліський національний університет

ПРОГРАМА

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Екологоорієнтовані технології вирощування
сільськогосподарської продукції в умовах ґрунтозбереження та
кліматичної нейтральності»
23-24 травня 2024 року

ВНАУ, вул. Сонячна, 3, м. Вінниця, Україна
Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 267 від 19.04.2024 р.)

ПРОБЛЕМАТИКА КОНФЕРЕНЦІЇ

Конференція присвячена дослідженню й обговоренню шляхів вирішення сучасного етапу реалізації національного курсу раціонального природокористування завдяки застосуванню біоорганічних ґрунтовідновлюючих та ґрунтозберігаючих технологій прямого сидераційного, фіторемедіаційного та фіторекультивацийного характеру для гарантування продовольчої безпеки, забезпечення енергонезалежності АПК, охорони та відтворення ґрунтів, ліквідації наслідків деградації ґрунтового покриву зумовлених військовою агресією росії.

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Секція 1. Інноваційні технологічні рішення у ґрунтозбереженні та ґрунтовідновленні сільськогосподарських територій.

Секція 2. Використання рослинних біоресурсів у інноваційних технологіях вирощування сільськогосподарської продукції.

Секція 3. Реалізація адаптивного потенціалу інноваційних агротехнологій вирощування овочевих, плодово-ягідних та лісових культур з огляду на регіональні особливості.

*Форма участі – онлайн, офлайн
Робочі мови конференції – українська, англійська
Доповіді – одноосібні*

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

23 травня 2024 р.

Ознайомлення з науково-технічними розробками та науковими фаховими виданнями Вінницького національного аграрного університету, матеріально-технічною базою університету та ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум».

24 травня 2024 р.

09:00-10:00	реєстрація учасників (2 корпус, 1 поверх)
10:00-13:00	пленарне засідання (ауд. 2220)
13:00-13:30	перерва
13:30-16:30	секційні засідання секція 1 – ауд. 2421 секція 2 – ауд. 2512 секція 3 – ауд. 2521
16:30-17:00	підведення підсумків конференції (ауд. 2220)

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Доповідь на пленарному засіданні	до 10 хв.
Доповіді в основній частині конференції	до 5 хв.
Дискусії	до 3 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ
Відкриття конференції. Вітальне слово:
(корпус № 2, аудиторія 2220)

$10^{00}-10^{20}$	<p>КАЛЕТНИК Григорій Миколайович – доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Вінницького національного аграрного університету, президент ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»</p> <p>МАЗУР Віктор Анатолійович – кандидат сільськогосподарських наук, професор, ректор Вінницького національного аграрного університету</p> <p>ГОНЧАРУК Інна Вікторівна – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету</p>
Доповіді на пленарному засіданні:	
$10^{20}-10^{30}$	<p>Біологізація технології вирощування сої в умовах Лісостепу правобережного</p> <p>ДІДУР Ігор Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, професор, директор навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
$10^{30}-10^{40}$	<p>Стан та перспективи розвитку агропромислового комплексу Вінниччини під час воєнного стану</p> <p>КИРИЛЮК Валентина Михайлівна – заступник директора – начальник управління агропромислового виробництва – Департаменту агропромислового розвитку <i>Вінницька обласна військова адміністрація та Рада</i></p>
$10^{40}-10^{50}$	<p>Потенціал вирощування міскантусу гігантського на малородючих та деградованих ґрунтах України</p> <p>КРИЧКОВСЬКИЙ Вадим Юрійович – доктор філософії з агрономії, старший викладач кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i> <i>Директор ТОВ «Органік-Д»</i></p>
$10^{50}-11^{00}$	<p>Мікоризація в овочівництві – вагомий чинник у підвищенні врожайності рослини</p> <p>ВДОВЕНКО Сергій Анатолійович – доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри рослинництва та садівництва, професор кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>

11 ⁰⁰ -11 ¹⁰	<p>Вплив мікродобрив та бактеріальних препаратів на продуктивність ефіроолійних культур в умовах Південного Степу України за краплинного зрошення</p> <p>КОВАЛЕНКО Олег Анатолійович – доктор сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри рослинництва та садово-паркового господарства</p> <p><i>Миколаївський національний аграрний університет</i></p>
11 ¹⁰ -11 ²⁰	<p>Бджолозапилення, як важлива передумова імплементації ЄЗК: куди слід рухатись?</p> <p>ЛІСОГУРСЬКА Діна Володимирівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри годівлі, розведення тварин та збереження біорізноманіття, координатор проекту EGARTU напряму Jean Monnet Module програми Erasmus+</p> <p><i>Поліський національний університет</i></p>
11 ²⁰ -11 ³⁰	<p>Генетичне та сортове різноманіття як основа безпеки нації</p> <p>ЖЕМОЙДА Віталій Леонідович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри генетики, селекції і насінництва імені професора М.О. Зеленського</p> <p><i>Національний університет біоресурсів і природокористування</i></p>
11 ³⁰ -11 ⁴⁰	<p>Вплив біопрепаратів рістстимулюючої дії на продуктивність посівів соняшнику</p> <p>ТКАЧУК Олександр Петрович – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища, професор кафедри лісового та садово-паркового господарства</p> <p><i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
11 ⁴⁰ -11 ⁵⁰	<p>Формування продуктивності сортів сої в умовах Поділля</p> <p>БАХМАТ Микола Іванович – доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин</p> <p><i>Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»</i></p>
11 ⁵⁰ -12 ⁰⁰	<p>Дослідження ефективності використання генетичного потенціалу гібридів кукурудзи у сучасних технологіях вирощування</p> <p>ПАЛАМАРЧУК Віталій Дмитрович – доктор сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва та садівництва, заступник директора з наукової роботи навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування</p> <p><i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
12 ⁰⁰ -12 ¹⁰	<p>Біологізація технології вирощування баклажана і редиски в умовах відкритого ґрунту</p> <p>ЩЕТИНА Сергій Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри овочівництва, декан факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин</p> <p><i>Уманський національний університет садівництва</i></p>

12 ¹⁰ -12 ²⁰	<p>Екологоорієнтована робота Поліського національного університету на прикладі факультету лісового господарства та екології ВИШНЕВСЬКИЙ Анатолій Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, декан факультету лісового господарства та екології <i>Поліський національний університет</i></p>
12 ²⁰ -12 ³⁰	<p>Сучасний стан виробництва насіння ріпаку в Україні та світі ЗАБАРНИЙ Олексій Сергійович – кандидат сільськогосподарських наук, докторант <i>Інститут агроекології і природокористування НААН</i></p>
12 ³⁰ -12 ⁴⁰	<p>Формування агрофітоценозів багаторічних бобових трав залежно від гідротермічних ресурсів ГЕТМАН Надія Яківна – доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
12 ⁴⁰ -12 ⁵⁰	<p>Аналіз рецептур стандартних гідропонічних розчинів щодо поживних потреб <i>Lactuca sativa</i> L. КОЛЕСНИК Тетяна Миколаївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувачка кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка <i>Національний університет водного господарства та природокористування</i></p>
12 ⁵⁰ -13 ⁰⁰	<p>The place of <i>Zea mays</i> in the crop rotation ДАЦЬКО Оксана Миколаївна – доктор філософії із агрономії, асистент кафедри агротехнологій та ґрунтознавства <i>Сумський національний аграрний університет</i></p>

СЕКЦІЯ 1

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ У ГРУНТОЗБЕРЕЖЕННІ ТА ГРУНТОВІДНОВЛЕННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

(корпус № 2, ауд. 2421)

Голова секції: **ТКАЧУК Олександр Петрович** – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища, професор кафедри лісового та садово-паркового господарства

Секретар секції: **АМОНС Сергій Едуардович** – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин

13 ³⁰ -13 ³⁵	Дослідження елементів технології вирощування сої як фактора підвищення родючості ґрунту ПАНЦИРЕВА Ганна Віталіївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства, заступник директора з наукової роботи навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ³⁵ -13 ⁴⁰	Роль гідротермічного режиму вегетації у формуванні якісних показників біомаси редьки олійної у системі багатопрофільного її використання ЦИЦЮРА Ярослав Григорович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, завідувач науково-дослідної частини <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁴⁰ -13 ⁴⁵	Вплив мінеральних добрив та біорегулятора «Фітомаре» на продуктивність ріпаку ярого на сірих опідзолених ґрунтах в умовах зміни клімату Лісостепу правобережного ПОЛЩУК Михайло Іванович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁴⁵ -13 ⁵⁰	Характеристика різних типів ґрунтів присадибних ділянок та польової сівозміни за вмістом поживних речовин та рухомих хімічних сполук АЛЕКСЄЄВ Олексій Олександрович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁵⁰ -13 ⁵⁵	Сидерати та їх роль у відновленні родючості ґрунтів АМОНС Сергій Едуардович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

13 ⁵⁵ -14 ⁰⁰	<p>Навантаження важких металів в екосистемах природних лук Вінниччини внаслідок антропогенної трансформації сільськогосподарських угідь ТІТАРЕНКО Ольга Михайлівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, старший викладач кафедри екології та охорони навколишнього середовища директор Центру інтеграції з виробництвом, підвищення кваліфікації та дорадництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ⁰⁰ -14 ⁰⁵	<p>Стан деградаційних процесів у ґрунтовому покриву Вінниччини ПЕЛЕХ Людмила Вікторівна – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ⁰⁵ -14 ¹⁰	<p>The effect of essential oils on Colorado potato beetle MUBARAK Abdelrahman Salim Eisa – PhD in agronomy, plant protection department, Institute of agronomical sciences, faculty of agrobiolology and food resources <i>Slovak university of agriculture, Nitra</i></p>
14 ¹⁰ -14 ¹⁵	<p>Характеристика гумусного стану чорноземів звичайних БРОННІКОВА Ліна Феодосіївна – старший викладач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ¹⁵ -14 ²⁰	<p>Наукове обґрунтування механізму зниження вмісту важких металів у ґрунті методом фітореMediaції ВЕРГЕЛІС Вікторія Ігорівна – асистент кафедри екології та охорони навколишнього середовища <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ²⁰ -14 ²⁵	<p>Теоретичні та практичні аспекти застосування технології ефективних мікроорганізмів (ЕМ) КОВКА Наталія Сергіївна – асистент кафедри екології та охорони навколишнього середовища <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ²⁵ -14 ³⁰	<p>Накопичення овочами Pb і Cd за різного рівня зволоження сірого лісового ґрунту в умовах Лісостепу правобережного України ПІДДУБНА Антоніна Миколаївна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ³⁰ -14 ³⁵	<p>Накопичення важких металів вегетативною масою соняшнику в умовах Лісостепу Правобережного МАЗУР Ольга Вікторівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ³⁵ -14 ⁴⁰	<p>Азотфіксуюча здатність сортів сої залежно від інокуляції насіння та позакореневого підживлення біопрепаратами КОРОБКО Аліна Анатоліївна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ⁴⁰ -14 ⁴⁵	<p>Особливості формування травостою люцерни посівної в рік сівби ДАНИЛЮК Борис Миколайович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>

14 ⁴⁵ -14 ⁵⁰	<p>Способи підвищення ефективності відновлення ґрунтів: досвід Німеччини КОВАЛЕНКО Назар Володимирович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ⁵⁰ -14 ⁵⁵	<p>Накопичення важких металів у агроєкосистемі за повторного вирощування кукурудзи БОНДАРЕНКО Михайло Ігорович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
14 ⁵⁵ -15 ⁰⁰	<p>Оцінка сучасного агробіологічного стану полезахисних лісосмуг Лісостепу Правобережного ВІТЕР Надія Григорівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
15 ⁰⁰ -15 ⁰⁵	<p>Використання сортів нуту в агротехнологіях за умов змін клімату ГОНЧАР Максим Васильович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
15 ⁰⁵ -15 ¹⁰	<p>Формування урожайності соняшнику залежно від позакореневих підживлень в умовах Лісостепу правобережного МАТЮШЕВ Андрій Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
15 ¹⁰ -15 ¹⁵	<p>Вплив ширини міжрядь на продуктивність гібридів кукурудзи різних груп стиглості БОРИСОВ Валерій Віталійович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
15 ¹⁵ -15 ²⁰	<p>Вплив строків сівби на осінній ріст і розвиток пшениці озимої ОВЧАРУК Іванна Іванівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>

СЕКЦІЯ 2

ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННИХ БІОРЕСУРСІВ У ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

(корпус № 2, ауд. 2512)

Голова секції: **ВЕРГЕЛЕС Павло Миколайович** – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри ботаніки генетики та захисту рослин

Секретар секції: **ЗАБАРНА Тетяна Анатоліївна** – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, старший викладач кафедри рослинництва та садівництва

13 ³⁰ -13 ³⁵	Теоретичні основи довговічності насіння проса ПОЛТОРЕЦЬКИЙ Сергій Петрович – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри ім. О.І. Зінченка, декан факультету агрономії <i>Уманський національний університет садівництва</i>
13 ³⁵ -13 ⁴⁰	Застосування селекційних індексів у селекції сої на посухостійкість і урожайність МАЗУР Олександр Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁴⁰ -13 ⁴⁵	Вплив обробки насіння та позакореневих підживлень на формування продуктивності рослин кукурудзи ЦИГАНСЬКИЙ В'ячеслав Іванович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва та садівництва, заступник директора з навчальної роботи навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁴⁵ -13 ⁵⁰	Вплив водних витяжок із різних органів бур'янів на проростання <i>Phaseolus Vulgaris</i> L. ОКРУШКО Світлана Євгенівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁵⁰ -13 ⁵⁵	Захист посівів соняшника від шкідливих організмів в умовах Лісостепу правобережного РУДСЬКА Ніна Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, старший викладач кафедри ботаніки, генетики та захисту рослинористування <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁵⁵ -14 ⁰⁰	Ріст та розвиток соняшнику залежно від удобрення ГУЦОЛ Галина Василівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища, провідний фахівець загального відділу <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

14 ⁰⁰ -14 ⁰⁵	Вплив позакореневих підживлень на формування продуктивності гібридів соняшнику КОЛІСНИК Олег Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁰⁵ -14 ¹⁰	Essential oils as biological molluscicides against Spanish slugs <i>Arion vulgaris</i> МАЦЕРА Ольга Олегівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ¹⁰ -14 ¹⁵	Продуктивність сортів ячменю ярого залежно від технологічних прийомів в умовах Лісостепу правобережного ШЕВЧЕНКО Наталя Василівна – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ¹⁵ -14 ²⁰	Модифікаційна мінливість і кореляційні зв'язки кількісних ознак горошку посівного (ярого) (<i>Vicia sativa</i> L.) АРАЛОВА Тетяна Сергіївна – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ²⁰ -14 ²⁵	Технічні особливості вирощування лаванди в умовах Лісостепу правобережного ЗАБАРНА Тетяна Анатоліївна – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, старший викладач кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ²⁵ -14 ³⁰	Особливості росту і розвитку соняшнику при застосуванні у його посівах біопрепаратів БОНДАРУК Наталя Василівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ³⁰ -14 ³⁵	Наукові принципи підбору сортів і гібридів ріпаку озимого БАНУЛ Сергій Олегович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ³⁵ -14 ⁴⁰	Вплив препарату DR GREEN на біоенергетичні показники тритикале озимого сорту Божич СТОРОЖУК Юрій Володимирович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁴⁰ -14 ⁴⁵	Віталітет агроценозу ріпаку озимого за різних варіантів удобрення в умовах Лісостепу правобережного ТОМЧУК Олександр Миколайович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁴⁵ -14 ⁵⁰	Вивчення особливостей вирощування кукурудзи в Україні БОГОМАЗ Сергій Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

14 ⁵⁰ -14 ⁵⁵	Вплив мінеральних добрив та біопрепаратів на ростові процеси гібридів кукурудзи в умовах Правобережного Лісостепу України ХАВХУН Андрій Анатолійович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁵⁵ -15 ⁰⁰	Система агротехнічного захисту посівів нуту від бур'янової рослинності ВОТИК Володимир Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁰⁰ -15 ⁰⁵	Особливості застосування мінеральних добрив при вирощуванні озимого ячменю БАРСЬКИЙ Дмитро Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁰⁵ -15 ¹⁰	Дослідження системи захисту сої від основних хвороб ДРОЗДА Олександр Вікторович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ¹⁰ -15 ¹⁵	Особливості мінерального живлення у сучасних технологіях вирощування сої ЗЮЗЬКО Леонід Григорович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ¹⁵ -15 ²⁰	Хімічний склад зеленої маси кукурудзи придатної для виробництва біогазу СКАКУН Михайло Васильович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ²⁰ -15 ²⁵	Вплив густоти рослин та сумісного використання мінеральних і біологічних добрив на формування продуктивності гібридів кукурудзи ТЕЛЕВАТЮК Богдан Іванович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ²⁵ -15 ³⁰	Аналіз вирощування соняшнику в структурі посівних площ України у довоєнний та воєнний час РЕНСЬКИЙ Тарас Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ³⁰ -15 ³⁵	Агротехнічне обґрунтування заходів вирощування гібридів соняшнику ОНУФРІЙЧУК Олександр Михайлович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ³⁵ -15 ⁴⁰	Технологічні заходи підвищення продуктивності сої ЧЕРЕШНЮК Володимир Вікторович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁴⁰ -15 ⁴⁵	Значення сорту в підвищенні врожайності та якості зерна гороху ВУЙКО Олександр Михайлович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁴⁵ -15 ⁵⁰	Особливості технології вирощування сої в умовах зміни клімату КОВАЛЬЧУК Володимир Миколайович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

15 ⁵⁰ -15 ⁵⁵	<p>Характеристика гібридів кукурудзи вітчизняної та зарубіжної селекції ОСТАПЧУК Руслан Вікторович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
15 ⁵⁵ -16 ⁰⁰	<p>Сучасний стан вирощування сої та шляхи максимальної реалізації її продуктивності ШЕВЧУК Олександр Володимирович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
16 ⁰⁰ -16 ⁰⁵	<p>Динамічні закономірності формування надземної біомаси рослин гібридів кукурудзи різної групи стиглості з позиції системи позакореневого живлення МИХАЙЛЮК Олександр Сергійович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>
16 ⁰⁵ -16 ¹⁰	<p>Формування віталітетних тактик кукурудзи за різної густоти стояння гібридів різних груп стиглості МИКУЦЬКИЙ Юрій Васильович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i></p>

СЕКЦІЯ 3

РЕАЛІЗАЦІЯ АДАПТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІННОВАЦІЙНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ОВОЧЕВИХ, ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ ТА ЛІСОВИХ КУЛЬТУР З ОГЛЯДУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ

(корпус № 2, ауд. 2521)

Голова секції: ШКАТУЛА Юрій Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, доцент кафедри рослинництва та садівництва

Секретар секції: ПАЛАМАРЧУК Інна Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва та садівництва, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства

13 ³⁰ -13 ³⁵	Екологічні-біологічні особливості формування осередків всихання <i>Picea abies</i> (L.) Karsten в умовах ботанічного саду «Поділля» ВНАУ МАТУСЯК Михайло Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ³⁵ -13 ⁴⁰	Оцінка впливу глибокої омолоджувальної обрізки на стан липи (<i>Tilia</i> L.) в урбанізованому середовищі м. Житомир МАТКОВСЬКА Світлана Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри біоресурсів, аквакультури та природничих наук <i>Поліський національний університет</i>
13 ⁴⁰ -13 ⁴⁵	Ріст, розвиток та продуктивність сортів гороху овочевого в умовах Лісостепу правобережного України ПАЛАМАРЧУК Інна Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва та садівництва, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁴⁵ -13 ⁵⁰	Перспективи використання лісопасовищних систем в територіальних громадах Східного Поділля: досвід Європейського Союзу МУДРАК Галина Василівна – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
13 ⁵⁰ -13 ⁵⁵	Застосування кореляційного аналізу у селекції квасолі звичайної на посухостійкість МАЗУР Олена Василівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

13 ⁵⁵ -14 ⁰⁰	Основні технологічні заходи при вирощуванні нуту в умовах Лісостепу правобережного ШКАТУЛА Юрій Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, доцент кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁰⁰ -14 ⁰⁵	Ефективність контролю фітофагів яблуні в умовах Лісостепу Правобережного ВЕРГЕЛЕС Павло Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин, факультету агрономії, садівництва та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁰⁵ -14 ¹⁰	Хвороби троянд та боротьба з ними в умовах Вінницької області ЯКОВЕЦЬ Людмила Анатоліївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ¹⁰ -14 ¹⁵	Перспективи використання культиварів роду <i>Spiraea</i> L. в озелененні ЦИГАНСЬКА Олена Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ¹⁵ -14 ²⁰	Насіннєве розмноження калини звичайної (<i>Viburnum opulus</i> L.) ТИСЯЧНИЙ Олег Петрович – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри лісового та садово-паркового господарства, старший викладач кафедри рослинництва та садівництва <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ²⁰ -14 ²⁵	Use of decorative species of the <i>vitis</i> genus in vertical landscaping МОНАРХ Вероніка Валентинівна – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри лісового та садово-паркового господарства <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ²⁵ -14 ³⁰	Дослідження таксономічних, морфологічних та біолого-екологічних особливостей видів альпійської флори для створення проєктних пропозицій влаштування кам'янистих садів ОПЛАКАНСЬКА Анастасія Богданівна – асистент кафедри ботаніки, генетики та захисту рослин <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ³⁰ -14 ³⁵	Вирощування сортів квасолі в умовах Лісостепу правобережного ГУК Євгеній Васильович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ³⁵ -14 ⁴⁰	Екологічні проблеми та перспективи розвитку полезахисних лісосмуг ПАНКОВА Сніжана Олексіївна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁴⁰ -14 ⁴⁵	Наукові принципи підбору біопрепаратів для вирощування перцю солодкого ПЕТРІЯНЧУК Лілія Григорівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

14 ⁴⁵ -14 ⁵⁰	Особливості вирощування буряка столового в умовах відкритого ґрунту Лісостепу правобережного ПІХОЦЬКИЙ Валентин Андрійович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁵⁰ -14 ⁵⁵	Продуктивність яблуневого саду залежно від удобрення МІЗЕРІЙ Анна Тарасівна – аспірантка <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
14 ⁵⁵ -15 ⁰⁰	Вирощування озимого часника в умовах відкритого ґрунту Лісостепу правобережного САМОХВАЛ Валерій Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁰⁰ -15 ⁰⁵	Вирощування капусти брюссельської в Лісостепу правобережному України СЕРБІН Євгеній Олександрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ⁰⁵ -15 ¹⁰	Особливості вирощування моркви у відкритому ґрунті Лісостепу правобережного НАХТМАН Євгеній Володимирович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ¹⁰ -15 ¹⁵	Оцінка ефективності біологічних препаратів для захисту томатів від фітофторозу в умовах захищеного ґрунту ГУМЕНЮК Олександр Васильович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>
15 ¹⁵ -15 ²⁰	Харчова цінність використання та вирощування картоплі в польовій сівозміні МІЩЕНКО Богдан Дмитрович – аспірант <i>Вінницький національний аграрний університет</i>

ДЛЯ НОТАТОК

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Екологоорієнтовані технології вирощування сільськогосподарської
продукції в умовах ґрунтозбереження та кліматичної нейтральності»**

21008, Україна, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3.
Вінницький національний аграрний університет
23-24 травня 2024 року

Тема доповіді: «Вплив мінеральних добрив та біорегулятора «Фітомаре» на продуктивність гібридів ріпаку ярого в умовах Лісостепу правобережного».

Актуальність теми. Ріпак є однією з важливих сільськогосподарських культур в Україні, що обумовлено використанням його рослинної сировини для виробництва продовольчої олії та біопалива. Внаслідок цього ріпакове насіння має досить значний попит як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках агропродовольчої продукції.

Однією з причин повільного впровадження ріпаку ярого на території країни є недостатня вивченість біологічних можливостей нових сортів та гібридів і їх реакції на різні форми азотних добрив, норми висіву насіння, ширину міжрядь та біотичні і абіотичні чинники. Це у свою чергу потребує негайного вирішення зазначених технологічних проблем щодо вирощування ріпаку ярого. Таким чином, необхідним є проведення наукових досліджень з метою з'ясування закономірностей впливу елементів технології вирощування і агрометеорологічних чинників на процеси росту, розвитку та формування продуктивності рослин ріпаку ярого в онтогенезі в Правобережному Лісостепу.

Мета дослідження. Метою дослідження є наукове обґрунтування та встановлення впливу мінеральних добрив та біорегулятора «Фітомаре» на ріст, розвиток і продуктивність рослин ріпаку ярого в умовах дослідного поля ВНАУ.

Нами в умовах дослідного поля ВНАУ с. Агрономічне Вінницького району проводилось господарсько-екологічне оцінювання гібридів ріпаку ярого на сірих опідзолених ґрунтах [21].

Об'єкт дослідження - процеси росту і розвитку, формування урожайності насіння ріпаку ярого залежно від біологічних особливостей гібридів, мінеральних добрив та біостимулятора.

Предмет дослідження - агробіологічні особливості вирощування гібридів ріпаку ярого фірми Байєр: Белінда, Дилайт та Мірко КЛ, мінеральні добрива, біорегулятор «Фітомаре».

Методика проведення досліджень. Польові та лабораторні дослідження проведенні за загальноприйнятими методиками [14,15].

Обліки та статистична обробка результатів досліджень проводилася за Методикою державного сортовипробування [14, 15, 19, 20].

Схема польового досліду по вивченню впливу норм мінеральних добрив та позакореневого підживлення на врожайність ріпаку ярого представлено в таблиці 1.

Агротехніка вирощування ріпаку ярого – загальноприйнята для зони вирощування [16, 17,20]. Посів гібридів ріпаку ярого ми проводили з нормою висіву 1,3 млн. сх. н. га, посів здійснювали в оптимальні строки. Попередником у досліді був ячмінь ярий.

IV. Результати досліджень

Урожай насіння ріпаку ярого зменшується як при зрідженому, так і при загущеному стоянні рослин. А внесення добрив під ту чи іншу культуру

обумовлює підвищення врожайності, однак в умовах обмеженого ресурсного забезпечення придбання добрив складає певні проблеми і більшість сільськогосподарських культур вирощується при обмежені кількості застосованих мінеральних добрив.

На польову схожість ріпаку ярого впливали не тільки добрива але і погодні умови років досліджень.

Дані польової схожості насіння залежно гібридів ріпаку ярого залежно від удобрення за норми висіву 1,3 млн. сх. н. га представлено в таблиці 2.

Із даних таблиці 2 видно, що польова схожість насіння в значній мірі залежить від сортових особливостей, умов вирощування та варіантів удобрення. Тобто найвищі показники польової схожості насіння в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Белінда оскільки даний гібрид характеризується підвищеною стійкістю до несприятливих факторів на ранніх етапах вегетації. Найкращі погодні умови на початкових етапах вегетації протягом років проведення досліджень у всіх представлених гібридів відмічено у 2020 року, оскільки вони характеризуються меншими перепадами температурних режимів порівняно із 2021 роком. Також необхідно зазначити і те, що застосування мінеральних добрив підвищує польову схожість насіння.

Тривалість вегетаційного періоду сільськогосподарських культур є однією з основних передумов їх вирощування в різних ґрунтово-кліматичних зонах України.

Тривалість міжфазних періодів росту та розвитку рослин ріпаку ярого за норми висіву 1,3 млн. сх. н. га представлено в таблиці 3.

Із даних таблиці 3 видно, що тривалість міжфазних періодів в значній мірі залежить як від сортових особливостей так і від варіантів удобрення. При цьому швидше міжфазні періоди проходили у гібриду Белінда. Також необхідно відзначити і те, що відбувалось подовження проходження міжфазних періодів та періоду вегетації в цілому із застосуванням доз мінеральних добрив.

Дані таблиці 4.2 свідчать про те, що тривалість міжфазних періодів та вегетаційного періоду в цілому в значній мірі залежить від сортових особливостей та варіанту удобрення. При цьому необхідно зазначити що застосування мінеральних добрив призводить до подовження даних показників у всіх вирощуваних гібридів в середньому на 1 – 10 днів.

Відповідно найдовший вегетаційний період у вирощуваних гібридів ріпаку ярого відмічено на 6 варіанті дослідження де застосовували внесення $N_{45}P_{45}K_{45}$ + Фітомаре (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації), а найкоротший відповідно на контрольному варіанті без застосування добрив та на 2 варіанті дослідження де вносили $N_{45}P_{45}K_{45}$.

Важливим і цікавим для роботи з сільськогосподарськими культурами є вивчення впливу різних чинників, зокрема варіантів удобрення, на формування вегетативних та генеративної органів рослин.

Вплив варіантів удобрення на висоту рослин гібридів ріпаку ярого представлено в таблиці 4.

Виходячи із отриманих даних таблиці 4 можна підсумувати наступне, що висота рослин гібридів ярого ріпаку в значній мірі залежить від сортових особливостей, умов вирощування та варіантів удобрення. Тобто найвищі показники висоти рослин в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найкращі погодні умови для прояву даної ознаки у вирощуваних гібридів було відмічено у 2021 році. Найменша висота рослин у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до зростання висоти рослин. І відповідно найкращими варіантами удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ, Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації) та 6 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + \text{Фітомаре}$ (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

Кількість гілочок першого порядку на рослинах гібридів ріпаку ярого залежно від удобрення, за 2020 – 2021 роки представлено в таблиці 5.

Виходячи із отриманих даних таблиці 5 можна підсумувати наступне, що кількість гілочок першого порядку на рослинах гібридів ярого ріпаку в значній мірі залежить від сортових особливостей, умов вирощування та варіантів удобрення. Тобто найвищі показники кількості гілочок першого порядку на рослинах в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найкращі погодні умови для прояву даної ознаки у вирощуваних гібридів було відмічено у 2021 році. Найменша кількість гілочок на рослинах у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до зростання висоти рослин. І відповідно найкращими варіантами удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ та Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації) та 6 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + \text{Фітомаре}$ (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

Кількість стручків на рослинах гібридів ріпаку ярого залежно від удобрення, за 2020 – 2021 роки представлено в таблиці 6.

Із даних таблиці 6 видно, що найвищі показники кількості стручків на рослинах в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найкращі погодні умови для прояву даної ознаки у вирощуваних гібридів було відмічено у 2021 році. Найменша кількість стручків на рослинах у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до зростання кількості стручків на рослинах. І відповідно найкращим варіантом удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ та Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації).

Вплив варіантів удобрення гібридів ярого ріпаку на масу 1000 насінин г, за 2012 – 2013 роки представлено в таблиці 7.

Отриманні дані таблиці 7 показують, що найвищі показники маси 1000 насінин в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти

удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найкращі погодні умови для прояву даної ознаки у вирощуваних гібридів було відмічено у 2021 році. Найменша маса 1000 насінин у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до зростання маси 1000 насінин. І відповідно найкращим варіантом удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ та Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації); та 6 варіант досліду де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + \text{Фітомаре}$ (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

Вплив удобрення гібридів ярого ріпаку на урожайність насіння за норми висіву 1,3 млн. сх. н. га представлено в таблиці 8.

Із даних таблиці 8 видно, що найвищі показники врожайності насіння в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найкращі погодні умови для прояву даної ознаки у вирощуваних гібридів було відмічено у 2021 році. Найменша врожайність насіння у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до зростання урожайності насіння. І відповідно найкращим варіантом удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ та Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації) та 6 варіант досліду де вносили $N_{45}P_{45}K_{45} + \text{Фітомаре}$ (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

Виходячи із отриманих даних таблиці 9 слід зазначити, що такі ознаки як вміст жиру та вміст ерукових кислот не залежали умов вегетаційного періоду а в більшій мірі залежні від варіанту удобрення та рівня врожайності насіння. При цьому найвищий вміст жиру в насінні у вирощуваних гібридів ріпаку ярого відмічено на контрольному варіанті оскільки там була найнижча врожайність, а відповідно застосування підвищених доз добрив призводить до зниження значень даного показника і найнижчі значення у вирощуваних сортів отримано на варіантах досліду 4 та 6 де застосовували внесення $N_{45}P_{45}K_{45} + N_{30}$ (у підживлення у фазу бутонізації) та $N_{45}P_{45}K_{45} + \text{Фітомаре}$ (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації) відповідно. Щодо вмісту ерукових кислот то найменші значення у гібридів відмічено на контрольних варіантах без застосування добрив, а застосування різних доз добрив призводить до зростання значень даного показника і найвищі відповідно значення отримано на варіанті 4 та 6 варіантах удобрення.

Висновки

1. Польова схожість насіння в значній мірі залежить від сортових особливостей, умов вирощування та варіантів удобрення. Тобто найвищі показники польової схожості насіння в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Белінда оскільки даний гібрид характеризується підвищеною стійкістю до несприятливих факторів на ранніх етапах вегетації. Найкращі погодні умови на початкових етапах вегетації протягом років проведення досліджень у всіх

представлених гібридів відмічено у 2020 року, оскільки вони характеризуються меншими перепадами температурних режимів порівняно із 2021 роком. Також необхідно зазначити і те, що застосування мінеральних добрив підвищує польову схожість насіння.

2. Тривалість міжфазних періодів та вегетаційного періоду в цілому в значній мірі залежить від сортових особливостей та варіанту удобрення. При цьому необхідно зазначити що застосування мінеральних добрив призводить до подовження даних показників у всіх вирощуваних гібридів в середньому на 1 – 10 днів. І відповідно найдовший вегетаційний період у вирощуваних гібридів ріпаку ярого відмічено на 6 варіанті досліду де застосовували внесення $N_{45}P_{45}K_{45}$ + Фітомаре (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації), а найкоротший відповідно на контрольному варіанті без застосування добрив та на 2 варіанті досліду де вносили $N_{45}P_{45}K_{45}$.

3. Найвищі показники висоти рослин, кількості гілочок першого порядку на рослинах, кількості стручків на рослинах, маси 1000 насінин і відповідно і рівня врожаю насіння в роки проведення досліджень застосовуючи різні варіанти удобрення було отримано у гібриду Дилайт. Найменші значення вище перерахованих показників у вирощуваних гібридів ярого ріпаку відмічено на контрольному варіанті, а застосування мінеральних добрив призводить до їх зростання. І відповідно найкращими варіантами удобрення для гібридів Белінда, Мірко КЛ та Дилайт являється 4 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45}$ + N_{30} (у підживлення у фазу бутонізації) та 6 варіант де вносили $N_{45}P_{45}K_{45}$ + Фітомаре (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

4. Такі ознаки як вміст жиру та вміст ерукових кислот не залежали умов вегетаційного періоду а в більшій мірі залежні від варіанту удобрення та рівня врожайності насіння. При цьому найвищий вміст жиру в насінні у вирощуваних гібридів ріпаку ярого відмічено на контрольному варіанті оскільки там була найнижча врожайність, а відповідно застосування підвищених доз добрив призводить до зниження значень даного показника і найнижчі значення у вирощуваних сортів отримано на варіантах досліду 4 та 6 де застосовували внесення $N_{45}P_{45}K_{45}$ + N_{30} (у підживлення у фазу бутонізації) та $N_{45}P_{45}K_{45}$ + Фітомаре (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації) відповідно.

5. Щодо вмісту ерукових кислот то найменші значення у гібридів відмічено на контрольних варіантах без застосування добрив, а застосування різних доз добрив призводить до зростання значень даного показника і найвищі відповідно значення отримано на варіанті удобрення 4 та 6, де відповідно вносили $N_{45}P_{45}K_{45}$ + N_{30} (у підживлення у фазу бутонізації) та $N_{45}P_{45}K_{45}$ + Фітомаре (0,6 л/га у фазу повні сходи) + Фітомаре (0,6 л/га у фазу розетки) + Фітомаре (0,6 л/га фазу бутонізації).

Доповідь завершено, дякую за увагу.